

Virtual Organizations

Assist. Lorena BĂTĂGAN
Academy of Economic Studies, Bucharest, Romania

Virtual organization is seen in economy as a way to give companies maximum flexibility in an age of rapid technological change and uncertainty. Information technologies offer great potential for organizations and help them to development.

Keywords: *Virtual Organizations, Information Society, Teleworking, New Society, Knowledge Society.*

Organizația virtuală în România

Utilizarea largă a tehnologiilor informației și comunicațiilor și progresul către Societatea Informațională este suport pentru creșterea economică și în cadrul ei se pune accent

pe reducerea consumului fizic în favoarea valorificării informației și a cunoașterii deci pe comunicație (figura 1). Devin tot mai importante investițiile făcute în capitalul uman decât cele în mijloacele fixe.

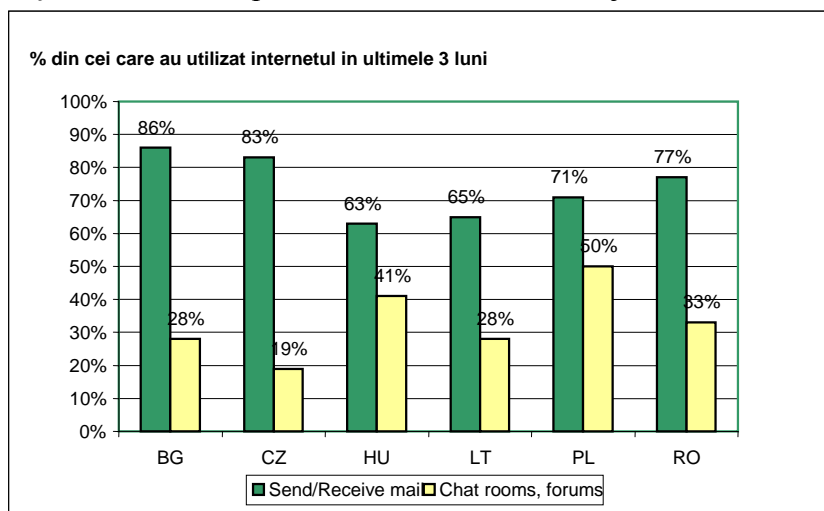

Fig. 1. Utilizarea Internetului pentru comunicații (după [****03b])

Dezvoltarea noilor mijloace de comunicare reprezintă un factor important de creștere a competitivității organizațiilor, deschizând noi perspective pentru o mai bună organizare a muncii și crearea de noi locuri de muncă. Totodată, se deschid noi perspective privind modernizarea serviciilor publice, a asistenței medicale, a managementului mediului și a unor noi căi de comunicare între instituțiile administrației publice și cetățeni. Accesul larg la educație și cultură – pentru toate categoriile sociale, indiferent de vârstă sau de localizarea geografică – se realizează mult mai ușor cu ajutorul noilor tehnologii.

Pentru anumite regiuni geografice societatea informațională constituie noi posibilități de exprimare a identității și a tradițiilor cultura-

le, iar pentru unele regiuni o posibilitate de a minimiza inconveniente legate de distanțe și izolare.

Un aspect important al impactului economic al societății informaționale este apariția de noi piețe, în special în sectorul serviciilor. Organizațiile mici și mijlocii și profesiunile liberale sunt un exemplu în acest sens. Folosind noile tehnologii, ele anunța schimbări radicale în organizare, odată cu creșterea eficienței sistemelor de gestiune și de producție. În materie de exploatare a posibilităților de restructurare a organizării interne și a relațiilor cu furnizorii, contractanții și clienții se manifestă o cerere enormă care așteaptă să fie satisfăcută.

În cadrul piețelor profesionale, teleconferința

este un bun exemplu de aplicație care trebuie încurajat. Prin comerțul la distanță și schimbul electronic de date informatizate se câștigă timp și bani în comparație cu metodele tradiționale, în condițiile în care procedurile informatizate devin rapid un mod de tranzacție

privilegiat. Conform unor estimări, tratarea unei comenzi informatizate costă de zece ori mai puțin decât tratarea unei comenzi pe suport de hârtie, iar poșta electronică este mai rapidă, mai fiabilă și permite economisirea a 95% din prețul unui fax.

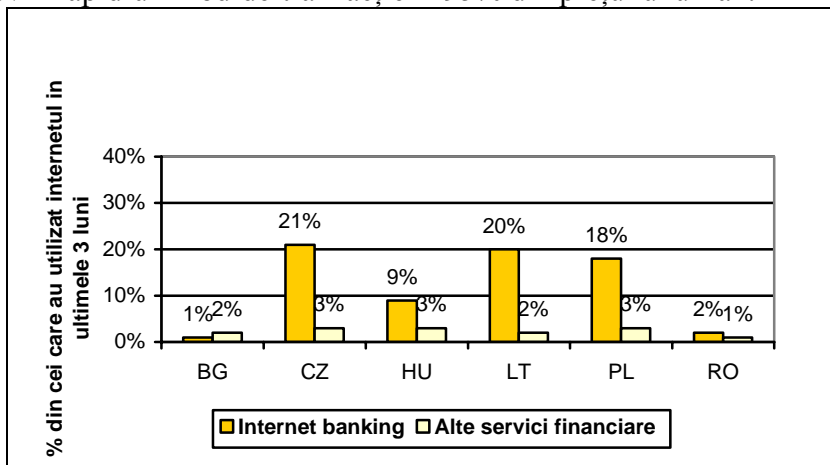

Fig. 2. Utilizarea Internetului pentru eBanking și alte servicii financiare (după [****03b])

Sistemele de plată electronică tot mai frecvente în cadrul organizațiilor (figura 2) ne duc tot mai mult către instaurarea unei socie-

tăți în care nu vor mai circula nici biletele de bancă, nici monedele.

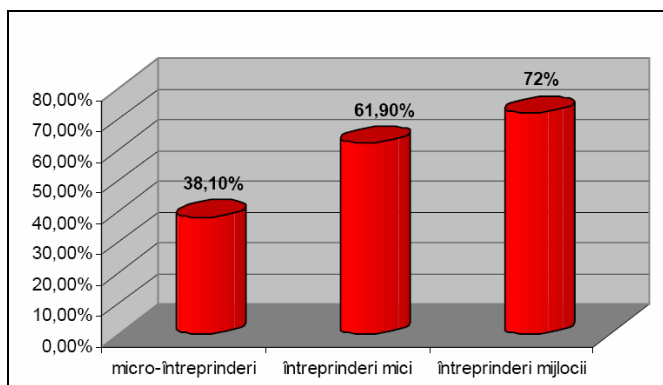

Fig. 3. IMM-uri conectate la Internet 2003 (cf. ANIMM)

Organizațiile mici și mijlocii sunt tot mai legate la rețele ușor accesibile, oferind un bun raport calitate/preț care să le permită să obțină informații asupra producției și pieței. Legarea în rețea a IMM cu universități, centre de cercetare și laboratoare ar putea să amelioreze perspectivele lor de viitor, ajutându-le să remedieze anumite deficiente cronice în domeniul cercetării/dezvoltării. Reducând izolarea IMM din regiuni mai puțin favorizate, rețelele vor ajuta și aceste întreprinderi să-și îmbunătățească produsele și să-și lărgescă piața. (cf. MCTI)

Pe plan social, marea accesibilitate a noilor instrumente și servicii din domeniul informației va oferi noi posibilități pentru a construi o societate în care fiecare să poată să se exprime liber și să aibă acces la întreaga paletă de informații, favorizând astfel dezvoltarea personală. Acest lucru se traduce prin crearea de noi profesii și noi piețe; mediul înconjurător câștigă de pe urma folosirii produselor electronice; apar “magistrale” în locul unor piste dispersate; zonele periferice sunt legate de zonele centrale fără ca acest lucru să antreneze o creștere a traficului.[Avram,2000]

Activități lucrative în organizația virtuală
Răspândirea introducerii tehnologiilor informatice și de comunicații la locul de munca, solicită abilități de management, abstractizare (înțelegerea strategiilor de afaceri, a sistemului de producție) și comunicare. Angajații în noua societate se urmărește să aibă cel puțin cunoștințe de baza despre calculatoare (aproximativ o treime din slujbele în domeniul industrial solicita cunoștințe avansate în domeniul computerelor). Deci abilitatea de a utili-

za informații înlocuiește din ce în ce mai mult forța musculară și mecanică.

Un rol important îl are pregătirea polivalentă și multidisciplinară. Folosirea noilor tehnologii modifică nu numai modul de desfășurare a activităților lucrative ci și relațiile profesionale. Ca rezultat, succesul integrării noilor tehnologii la locul de munca depinde fundamental de acceptarea de către angajați și conducători a noilor metode de muncă.

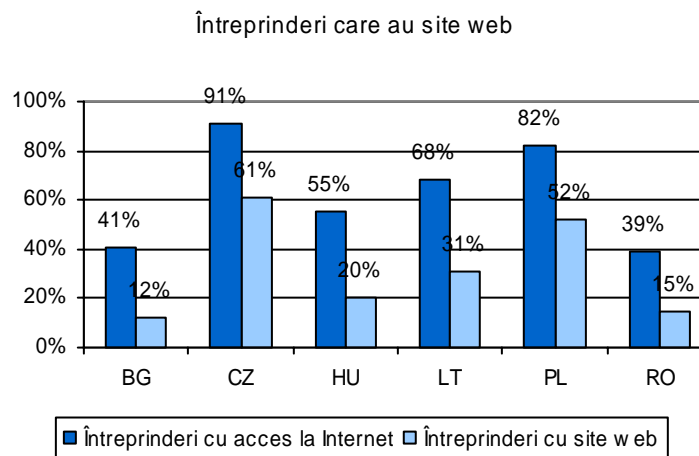

Fig. 4. Întreprinderi care au sit web (după [****03b])

Trecerea la societatea informațională împarte practic întreprinderile în organizații moderne conectate, care utilizează noile tehnologii al căror număr este în continuă creștere (figura 4) și organizații tradiționale. În multe țări ale lumii, lipsa de deschidere face ca organizațiile să nu utilizeze noile tehnologii.

Trăsătura cheie a activităților lucrative în organizația virtuală este înlocuirea ierarhiei piramidale tradiționale cu o ierarhie orizontală. Deci rolul managerului se mută din ce în ce mai mult, de la simpla luare a deciziilor la optimizarea creativității, a capacității de inovare și pregătirii intelectuale ale subordonaților. Aceasta înseamnă că lucrul în echipă, colaborarea și cooperarea între angajați sunt trăsăturile dominante ale organizației viitorului. Competitivitatea organizațiilor depinde, în cele din urmă, de capacitatea de a trece de la caracterul ierarhic și individual la locul de munca la promovarea muncii în comun. Într-adevăr inițiativa individuală și solidaritatea (colaborarea și încrederea reciprocă la locul de muncă) sunt factorii determinanți ai suc-

cesului în societatea informațională.

În ultimul deceniu piața mondială a muncii a cunoscut o dezvoltare puternică, prin înființarea de centre de muncă la distanță, centre teleshopping, agenții de consultanță la distanță etc. Această dezvoltare a pieței muncii, coroborată cu cea din domeniile tehnologic și organizațional, contribuie la o reunificare geografică a spațiului de lucru la serviciu și a lucrului de acasă.

Activitățile lucrative ca telenavetă, telesocializare, teleshopping-ul etc. reprezintă activități caracteristice societății informaționale.

Activități lucrative într-o organizație virtuală implică practici noi, care se pot pune în aplicare prin:

- reducerea costurilor și creșterea performanței calculatoarelor și telecomunicațiilor;
- lărgirea accesului la uneltele și serviciile care permit lucrul în;
- creșterea dorinței tuturor de a exploata noile metode, de a face afaceri, și de a angaja personal.

Activități lucrative într-o organizație virtuală implică anumite avantaje economice și sociale, precum:

- creșterea presiunii asupra industriei, pentru a reduce costurile simultan cu îmbunătățirea serviciilor;
- îmbunătățirea calității mediului, în special prin impactul asupra drumurilor și mașinilor;
- apariția unei economii de rețea, în care activitățile lucrative vor juca un rol central;

Gradul de asimilare a activităților lucrative

În contextual actual trebuie urmărit ca cetățenii de toate vârstele și din toate straturile sociale să aibă acces ușor la tehnologie și la serviciile pe care le poate furniza tehnologia. Astăzi, acest acces este distribuit inegal. Persoanele cu incapacitate și în vârstă, în particular, riscă să fie neemancipate din punct de vedere digital și, prin urmare, să fie mai puțin capabile să participe în societate. Tendințele demografice arată că, în 2010, aproximativ 25% din populația Europei va avea peste 60 de ani și va crește până la 30% în 2020. Co-

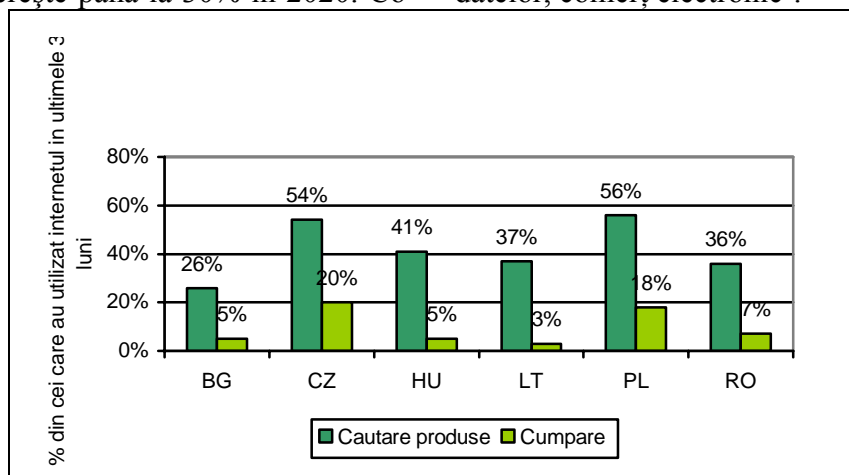
respunzător, proporția de persoane cu incapacitate/invaliditate va crește de la 11% astăzi la aproximativ 18% în 2020.

Se constată o utilizare tot mai mare a noilor tehnologii ale informațiilor și comunicațiilor în organizații prin urmare dinamica spre organizații virtuale este într-o continuă creștere. Pentru a verifica gradul de asimilare a activităților lucrative într-o organizație virtuală trebuie să se verifice întâi:

Cât de mult folosește organizația TIC?

Utilizarea intensivă a calculatoarelor și telecomunicațiilor este un indicator pozitiv pentru organizația virtuală, telelucru și alte noi modalități de lucru. Conform datelor prezentate anterior gradul de asimilare a TIC este în continuă creștere și pentru multe organizații investițiile necesare în acest caz sunt relativ mici, conducerea fiind deja obișnuită cu noile tehnologii iar, la nivelul organizației, există deja aptitudinile necesare pentru a suporta un mediu de lucru la distanță.

Care este capacitatea/costul telecomunicațiilor și mediul de comunicații pentru transferul datelor, comerț electronic ?

Fig. 6. Utilizarea Internetului pentru B-C e-commerce (după [****03b])

În multe organizații mediul TIC este stabil și este actualizat permanent ceea ce constituie suport pentru a promova noi metode de lucru. În prezent se observă folosirea Internetului mai mult pentru a căuta produsele dorite decât pentru a le cumpăra.

Cât de avansat este accesul la distanță în cadrul organizației?

Se constată o creștere continuă a accesării aplicațiilor și datelor de la distanță ceea ce

reprezintă un pas important pentru virtualizarea muncii.

Obiectivul cheie al organizațiilor virtuale este acela de a ajunge la o agilitate maximă, de a realiza orice, oriunde, oricând și oricum. Astfel aceste organizații folosesc maximul de resurse atât tehnologice, cât și umane pentru a atinge obiectivele. În timp ce tehnologia este folosită pentru culegerea prelucrarea și transmiterea informațiilor, activitățile de fun-

damentare și de luare a deciziilor sunt alocate angajaților care cunosc cel mai bine domeniul în care lucrează. [Ghilic, et al., 2004]

Concluzii

Societatea informațională determină o mobilitate foarte mare a forței de muncă. Apare

astfel o nouă ordine în organizarea muncii, atât prin specificul ei, cât și prin organizarea timpului de lucru. Angajatul din societatea informațională nu mai este nevoit să parcurgă zeci, poate sute de kilometri pentru a-și desfășura munca și nici nu mai este legat de programul de lucru.

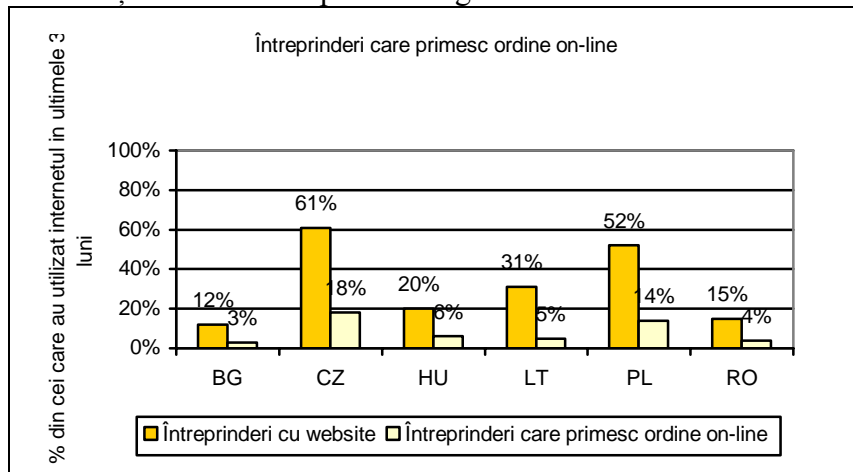

Fig. 7. Întreprinderi care primesc ordine on-line (după [****03b])

Rețelele de comunicații electronice împreună cu aplicațiile oferă posibilitatea de a lucra din propriul birou de acasă și posibilitatea de a alege timpul de lucru. Desigur că este rolul operatorilor de telecomunicații în încurajarea acestei aplicații, printr-o politică de prețuri competitive, care asigură accesul la suportul pentru munca la distanță.

Bibliografie

- [Avram, 2002] Gheorghe Avram, Marius Pântea „Informatica juridică” 2002, Ed. AISTEDA, Iași;
- [Avram, 2002a] Gheorghe Avram „Sisteme informaționale” 2002, Ed. AISTEDA, Iași;
- [Emilian, 2002] Călin Emilian, Călin Ghiolțan “Management Public I”, Cluj, 2002
- [Ghilic et al., 2004] Bogdan Ghilic, Marian Stoica “eActivități în Societatea informațională”, Ed. Economica, 2002;
- [Ghilic, 2003] Bogdan Ghilic-Micu – Afacerile în Economia Digitală, Revista Informatica Economică nr. 3(23)/2003
- [Ghilic et al., 2002] Bogdan Ghilic-Micu, Marian Stoica “Organizația Virtuală”, Ed. Economica, 2004;
- [Schauer, 2003] Thomas Schauer - “Societatea Informatizată durabilă”, 2003

[Stoica, 2001] Marian Stoica “Organizarea virtuală a întreprinderii”, Revista “Informatica Economică”, Nr. 19, 2001

[Țugui, 2002] Alexandru Țugui, “Întreprinderea virtuală și viitorul ei”, în volumul Simpozionului ISIS 2002, Iași, 24-26 octombrie, 2002.

[****00] “Digital economy 2000” U.S. Department of Commerce, Economic and Statistical Administration

[****02] “Digital economy 2002” U.S. Department of Commerce, Economic and Statistical Administration

[****03] “Digital economy 2003” U.S. Department of Commerce, Economic and Statistical Administration

[****03a] “The IT-Based Organization in the Digital Economy”, Capitolul 1, <http://www.wiley.com/college/sc/trp/ch01.pdf>

[****03b] eEurope+ Enterprise Survey, Iunie 2003 MT, National Survey

[****04] „Overview of Electronic Commerce”, Capitolul 1, Prentice Hall, 2004 http://myphliputil.pearsoncmg.com/student/bp_turban_ec_2004/EC2004_ch01.ppt